

Հավելված

Հաստատվել է ՀՀ ՎՊ խորհրդի

2010թ. հոկտեմբերի 20 -ի թիվ 29/1 որոշմամբ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՎԵՐԱՀՄԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԿՐԹԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ
ԼԻՑԵՆԶԱՎՈՐՄԱՆ, ԻՆՉՊԵՍ ՆԱԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ
ԴՐԱՆՑ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ
ՆԿԱՏՄԱՍԲ ՎԵՐԱՀՄԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2010 թվականի մարտի 30-ի
թիվ 10/4 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը՝ Հայաստանի Հանրապետությունում կրթական
գործունեության լիցենզավորման, ինչպես նաև ուսումնական հաստատությունների և
դրանց մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման գործընթացի նկատմամբ
ուսումնասիրությունը:

Վերահսկողության առարկան՝ Հայաստանի Հանրապետությունում կրթական
գործունեության լիցենզավորման, ինչպես նաև ուսումնական հաստատությունների և
դրանց մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման գործընթացի նկատմամբ
վերահսկողությունը:

Վերահսկողության ծավալը՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող
բարձրագույն, միջին, միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն կրթական ծրագրեր
իրականացնող կազմակերպություններ (ընտրանքային):

Վերահսկողության օբյեկտները՝ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության աշխատակազմը (լիցենզավորման վարչություն), «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամը և կրթական ծրագրեր իրականացնող կազմակերպությունները:

Վերահսկողության կատարման ժամկետը՝ 07.04. 2010 թ.- 01.10.2010 թ.:

Վերահսկողությունն ընդգրկող ժամանակաշրջանը՝ 2007 թվականի հունվարի 1-ից մինչև ստուգման կատարման ժամկետի ավարտը:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Առաջադրված նպատակներին հասնելու համար ընտրվել են վերահսկողության՝ համապատասխանության և արդյունավետության տեսակները:

Ստուգման փուլում վերահսկողությունն իրականացվել է փաստաթղթերի, տվյալների և փաստերի ուսումնասիրության և համադրման միջոցով:

Վերլուծության փուլում ամփոփվել են դիտարկման և ստուգման ընթացքում ուսումնասիրված տվյալները և կազմվել է վերահսկողության ամբողջական արձանագրություն:

ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. ՀՀ կառավարության 2009 թվականի հուլիսի 9-ի թիվ 808-Ն որոշմամբ հաստատված քարձրագույն մասնագիտական կրթական ծրագրի իրականացման լիցենզավորման կարգի վերաբերյալ

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի 2009 թվականի հունիսի 6-ի թիվ 549-Ա/Ք հրամանով հաստատվել է «Կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 41-րդ հոդվածով սահմանված լիցենզավորման պահանջների կիրարկումն ապահովող միջոցառումների ժամանակացույցը, որի համաձայն մինչև 2009 թվականի նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ պետական գրանցման պետք է ներկայացվեին՝

- «Ըստ նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթական ծրագրերի և կրթության ձևերի՝ լաբորատորիաների, արհեստանոցների, մարզադահլիճի, համակարգչային դասարանի (լսարանի) նյութատեխնիկական հագեցվածության չափաքանակները, ուսումնադիդակտիկ հագեցվածության, գեղարվեստական, տեղեկատվական և այլ գրականության անհրաժեշտ չափաքանակները հաստատելու մասին» ՀՀ ԿԳ նախարարի հրամանի նախագիծը,
- «Նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների մանկավարժական,

դասախոսական անձնակազմին ներկայացվող պահանջները հաստատելու մասին» ՀՀ ԿԳ նախարարի հրամանի նախագիծը,

- «Ըստ բարձրագույն մասնագիտական կրթական ծրագրերի և կրթության ձևերի՝ լաբորատորիաների, արհեստանոցների, մարզադահլիճի, համակարգչային դասարանի (լսարանի) նյութատեխնիկական հագեցվածության չափաքանակները, ուսումնադիպակտիկ հագեցվածության, գեղարվեստական, տեղեկատվական և այլ գրականության անհրաժեշտ չափաքանակները հաստատելու մասին» ՀՀ ԿԳ նախարարի հրամանի նախագիծը,
- «Բարձրագույն մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմին ներկայացվող պահանջները հաստատելու մասին» ՀՀ ԿԳ նախարարի հրամանի նախագիծը:

Ժամանակացույցը նաև սահմանում է միջոցառման իրականացման համար պատասխանատու աշխատանքային խմբերը, սակայն վերոնշյալ հրամանների նախագծերը 2010 թվականի ապրիլի 26-ի դրությամբ չեն ներկայացվել պետական գրանցման:

ՀՀ կառավարության 2009 թվականի հուլիսի 9-ի թիվ 808-Ն որոշմամբ հաստատվել է բարձրագույն մասնագիտական կրթական ծրագրի իրականացման լիցենզավորման կարգը (այսուհետ՝ Կարգ), որի 8-րդ կետի 2-րդ ենթակետի համաձայն՝ պրոֆեսորադասախոսական կազմը պետք է համապատասխանի ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի հրամանով հաստատված պրոֆեսորադասախոսական կազմին ներկայացվող պահանջներին: Կարգի 8-րդ կետի 3-րդ ենթակետի համաձայն՝ լաբորատորիաների, արհեստանոցների, մարզադահլիճի սարքերով, սարքավորումներով, նյութերով, գույքով հագեցվածությունը պետք է համապատասխանի ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի հրամանով հաստատված չափաքանակների պահանջներին: Նույն կետի 5-րդ ենթակետի համաձայն, ըստ սովորողների համակազմի, գեղարվեստական, մասնագիտական, գրադարանային-տեղեկատվական և այլ գրականության հագեցվածությունը պետք է համապատասխանի ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի հրամանով հաստատված չափաքանակների պահանջներին, մինչդեռ վերոնշյալ թվով 3 հրամանները փաստացի գոյություն չունեն, ինչը ենթադրում է, որ Կարգը գործում է ոչ լիարժեք: ՀՀ կրթության և գիտության նախարարը 2009 թվականի օգոստոսի 13-ին որոշ ուսումնական հաստատությունների ռեկտորներին շրջաբերական գրությամբ տեղեկացրել է, որ Կարգը ուժի մեջ է մտել 2009 թվականի հուլիսի 30-ին և անհրաժեշտ է համարել ուսումնական հաստատությունների կրթական գործունեությունը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և ժամանակում (մինչև 2010 թվականի հունվարի 30-ը) համապատասխանեցնել Կարգի պահանջներին և

համապատասխան հիմնավորող փաստաթղթերը ներկայացնել ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն:

Ավելին՝ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարը 2009 թվականի օգոստոսի 24-ին որոշ բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ռեկտորներին շրջաբերական գրությամբ տեղեկացրել է, որ ՀՀ կառավարության թիվ 808-Ն որոշմամբ հաստատվել են կրթական ծրագրերի իրականացման լիցենզիայի հայտի նոր ձևեր: ՀՀ ԿԳ նախարարություն ուղարկելու նպատակով գրությանը կից ներկայացվել է բարձրագույն մասնագիտական կրթական ծրագրերով գործունեության լիցենզիա ստանալու հայտի ձևաչափը այն դեպքում, երբ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններին լիցենզիան տրվել է անժամկետ:

2. Պետական և ոչ պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների տարածքների հաշվարկային մակերեսների վերաբերյալ

Համաձայն ՀՀ ԿԳ նախարարության լիցենզավորման վարչության պետի կողմից վերահսկող հանձնաժողովին 2010 թվականի ապրիլի 29-ին ներկայացված տեղեկանքի, ՀՀ կառավարության 2009 թվականի հուլիսի 9-ի թիվ 808-Ն որոշումն ուժի մեջ մտնելուց հետո բարձրագույն ուսումնական հաստատություններին տրամադրվող հաշվարկային մակերեսները (պետական և ոչ պետական) սահմանվել են ՀՀ կառավարության 2007 թվականի դեկտեմբերի 13-ի թիվ 1490-Ն որոշմամբ հաստատված թիվ 6 աղյուսակի պահանջներին համապատասխան: Սակայն ՀՀ կառավարության 2007 թվականի դեկտեմբերի 13-ի թիվ 1490-Ն որոշման վերնագիրը վերաբերում է միայն պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատություններին՝ «ՀՀ պետական կառավարչական հիմնարկների տիրապետմանը, տնօրինմանն ու օգտագործմանը հանձնվող, ինչպես նաև պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններին անհատույց օգտագործման իրավունքով ամրացվող տարածքների հաշվարկման նվազագույն նորմատիվները հաստատելու մասին»: «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 40-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն իրավական ակտի վերնագիրը պետք է համապատասխանի իրավական ակտի բովանդակությանը:

Այսպիսով, ոչ պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների տարածքների հաշվարկման նվազագույն նորմատիվները՝ ՀՀ ԿԳ նախարարության լիցենզավորման վարչության կողմից, պետք է շարունակեն հաշվարկվել ՀՀ տարածքում գործող СНУП թիվ 2.08.02-89 “Общественные здания и сооружения” շիննորմին համապատասխան:

3. Ոչ պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում հայտնաբերված խախտումների վերաբերյալ (ընտրանքային)

Ստորև նշված խախտումների մանրամասները ներկայացված են Հավելված 1-ում:

3.1. ՀՀ կառավարության 2009 թվականի հուլիսի 9-ի թիվ 808-Ն որոշմամբ հաստատված բարձրագույն մասնագիտական կրթական ծրագրի իրականացման լիցենզավորման կարգի պահանջներն են՝

3.1.1 Պրոֆեսորադասախոսական կազմի 50%-ի համար տվյալ ուսումնական հաստատությունը հանդիսանում է հիմնական աշխատավայր.

Վերը նշված պահանջը խախտվել է հետևյալ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում՝

- *«ՅՈՒ ԷՍ Ի ԷԼ» համալսարան*
- *Երևանի կառավարման և ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների համալսարան*
- *Լևոն Օրբելու անվան համալսարան*
- *Երևանի «Գալիլեո» համալսարան*
- *«Կովկասի ինստիտուտ» հիմնադրամ*
- *Երևանի էկոլոգիայի, տնտեսագիտության և իրավունքի հայկական ինստիտուտ*
- *Հայաստանի ֆրանսիական համալսարան հիմնադրամ:*

3.1.2 Հաստատության պրոֆեսորադասախոսական կազմի 50%-ն ունի պետական լիազորված մարմնի կողմից ճանաչված գիտական աստիճան և (կամ) կոչում:

Վերը նշված պահանջը խախտվել է հետևյալ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում՝

- *Գեղեցիկ արվեստների ազգային ակադեմիա*
- *Լևոն Օրբելու անվան համալսարան*
- *«ՅՈՒ ԷՍ Ի ԷԼ» համալսարան:*

3.1.3 Ոչ պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների տարածքների հաշվարկման նվազագույն նորմատիվները, համաձայն ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 2001 թվականի հունվարի 22-ի՝ ՀՀ ԿԳ նախարարին ուղարկված թիվ ԴԼ-26/209 գրության, հաշվարկվում են ՀՀ տարածքում գործող СНиП թիվ 2.08.02-89 “Общественные здания и сооружения” շիննորմին համապատասխան: Համաձայն նշված շիննորմերի բարձրագույն ուսումնական հաստատության ընդհանուր մակերեսը մեկ ուսանողի համար հաշվարկվում է 8.02քմ:

Վերը նշված պահանջը խախտվել է հետևյալ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում՝

- *Երևանի «Անանիա Շիրակացի» միջազգային հարաբերությունների համալսարան*
- *Գեղեցիկ արվեստների ազգային ակադեմիա*
- *Երևանի էկոլոգիայի, տնտեսագիտության և իրավունքի հայկական ինստիտուտ*
- *Երևանի կառավարման և ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների համալսարան*
- *Գործնական հոգեբանության և սոցիոլոգիայի «ՈՒրարտու» համալսարան*
- *Երևանի «Ինտերլինգվա» լեզվագիտական համալսարան*
- *«Ռոսլին» արվեստի ինստիտուտ*
- *«ՅՈՒ ԷՍ Ի ԷԼ» համալսարան*
- *Երևանի «Գալիք» համալսարան:*

3.1.4 Համաձայն քաղաքաշինության նախարարի 2001 թվականի հունվարի 22-ի ՀՀ ԿԳ նախարարին ուղարկված թիվ ԴԼ-26/209 գրության, հաշվարկվում են ՀՀ տարածքում գործող СНиП թիվ 2.08.02-89 “Общественные здания и сооружения” շիննորմերին համապատասխան, շենքի յուրաքանչյուր հարկի առաստաղի բարձրությունը պետք է լինի առնվազն 3մ:

Վերը նշված պահանջը խախտվել է հետևյալ բարձրագույն ուսումնական հաստատությունում՝

- *Երևանի <<Անանիա Շիրակացի>> միջազգային հարաբերությունների համալսարան*

3.1.5 Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունները պետք է ունենան մարզադահլիճ կամ վերջիններիս օգտագործման իրավունքը հավաստող պայմանագիր:

Վերը նշված պահանջը խախտվել է հետևյալ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում՝

- *<<ՏԿԻ>> տնտեսագիտության և կառավարման ինստիտուտ*
- *Երևանի կառավարման և ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների համալսարան*
- *Լևոն Օրբելու անվան համալսարան*
- *Հաշվապահության ուսուցման միջազգային կենտրոն կրթական հիմնադրամ*
- *Գործնական հոգեբանության և սոցիոլոգիայի <<ՌԻրարտու>> համալսարան*
- *Երևանի <<Ինտերլինգվա>> լեզվագիտական համալսարան*
- *<<Ռոսլին>> արվեստի ինստիտուտ:*

3.1.6 Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունները պետք է ունենան գրադարան կամ վերջիններիս օգտագործման իրավունքը հավաստող պայմանագիր:

Վերը նշված պահանջը խախտվել է հետևյալ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում՝

- *<<Ռոսլին>> արվեստի ինստիտուտ*
- *Երևանի կառավարման և ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների համալսարան*
- *Լևոն Օրբելու անվան համալսարան*
- *Հաշվապահության ուսուցման միջազգային կենտրոն կրթական հիմնադրամ*
- *Երևանի <<Անանիա Շիրակացի>> միջազգային հարաբերությունների համալսարան:*

3.1.7 Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների մարզադահլիճի վարձակալության պայմանագիրը պետք է լինի վավերացված նոտարական կարգով և պայմանագրից ծագող իրավունքները պետք ստացած լինեն պետական գրանցում, ինչի բացակայության դեպքում խախտվում է ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 610 հոդվածի 2-րդ մասի և 611 հոդվածի դրույթները: Նման գործարքն իրավական տեսանկյունից առոչինչ է:

Վերը նշված պահանջը խախտվել է հետևյալ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում՝

- *Երևանի <<Ինտերլինգվա>> լեզվագիտական համալսարան*
- *Երևանի <<Անանիա Շիրակացի>> միջազգային հարաբերությունների համալսարան:*

4. Առանց լիցենզիայի կրթական գործունեություն իրականացնող ուսումնական հաստատությունների վերաբերյալ

Նիկոլ Գալանտերյանի անվան բեմարվեստի մանկավարժական համալսարանը փաստացի կրթական գործունեություն է իրականացնում առանց պետական լիազորված մարմնի կողմից այդ գործունեությունն իրականացնելու համար տրված լիցենզիայի: Կրթական գործունեության իրականացումը գովազդվում է «Հայաստանի բուհերը» տեղեկատուի 288 էջում, www.BEM-group.narod.ru վեբ կայքում, «Սփյուռ» տեղեկատվական համակարգում:

Փաստի առնչությամբ «Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 21-րդ հոդվածի 1-ին մասի բ) կետին համապատասխան՝ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության աշխատակազմի լիցենզավորման վարչության պետի կողմից 22.04.2010 թվականին ներկայացվել է տեղեկանք, որ Նիկոլ Գալանտերյանի անվան բեմարվեստի մանկավարժական համալսարանը ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կողմից չի լիցենզավորվել:

5. Պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում հայտնաբերված խախտումների վերաբերյալ (ընտրանքային)

▪ Եվրոպական կրթական տարածաշրջանային ակադեմիա

Լսարանների առաստաղների բարձրությունը կազմում է 2.43մ, պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմից գիտական աստիճան ունեն 46.0%-ը:

▪ Հայաստանի ֆրանսիական համալսարան հիմնադրամ

Լսարանների առաստաղների բարձրությունը կազմում է 2.43մ, պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմից գիտական աստիճան ունեն 35.5%-ը, պրոֆեսորադասախոսական կազմի հիմնական աշխատողների թիվը ընդհանուրի մեջ կազմում է 19.4 %:

▪ <<Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարան>> ՊՈԱԿ Գյումրու մասնաճյուղ

Մարգարահիճի անհատույց օգտագործման պայմանագրից ծագող իրավունքները չեն ստացել պետական գրանցում, ինչը հակասում է ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 687-րդ հոդվածի պահանջներին: Նման գործարքն իրավական տեսանկյունից առոչինչ է:

6. Ոչ պետական միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթական ծրագիր իրականացնող ուսումնական հաստատություններում վերահսկողության ընթացքում հայտնաբերված խախտումների վերաբերյալ

- *«Գլաձոր» միջնակարգ հանրակրթական դպրոց*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմում առնվազն 80% հիմնական դասախոսների փոխարեն առկա է 66.7% :

7. Պետական միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատություններում իրականացվող վերահսկողության ընթացքում հայտնաբերված խախտումների վերաբերյալ

- *Երևանի պետական արդյունաբերական քոլեջում և*

- *Երևանի զբոսաշրջության, սպասարկման և սննդի արդյունաբերության, հայ-հունական պետական քոլեջում հայտնաբերվել են հետևյալ խախտումները՝*

Տարածքների հաշվարկման նվազագույն նորմատիվերը չեն համապատասխանում ՀՀ կառավարության 2007 թվականի դեկտեմբերի 13-ի թիվ 1490-Ն որոշմամբ հաստատված միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատություններին (քոլեջներին) և նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) ուսումնական հաստատություններին անհատույց օգտագործման իրավունքով ամրացվող տարածքների հաշվարկման նվազագույն նորմատիվերին: Մասնավորապես՝ բացակայում է բուժմիջամտությունների (պրոցեդուրային) սենյակը՝ առնվազն 14քմ, պրեպարատորական սենյակը լսարանին կից առնվազն 18քմ և այլն :

Խախտվել է նաև ՀՀ կառավարության 2009 թվականի հուլիսի 9-ի թիվ 808-Ն որոշմամբ հաստատված միջին մասնագիտական կրթական ծրագրերի իրականացման լիցենզավորման կարգի 8-րդ կետի 3-րդ ենթակետի պահանջը առ այն, որ տարածքների հաշվարկման նվազագույն նորմատիվերը չեն համապատասխանում ՀՀ կառավարության 2007 թվականի դեկտեմբերի 13-ի թիվ 1490-Ն որոշմամբ հաստատված միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատություններին (քոլեջներին) և նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) ուսումնական հաստատություններին անհատույց օգտագործման իրավունքով ամրացվող տարածքների հաշվարկման նվազագույն նորմատիվերին:

- *«Ֆինանսաբանկային Քոլեջ» հիմնադրամ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմում առնվազն 80% հիմնական դասախոսների փոխարեն առկա է 20.0%: Խախտվել է ՀՀ կառավարության 2007 թվականի դեկտեմբերի 13-ի թիվ 1490-Ն որոշման պահանջը, որ «Ֆինանսաբանկային Քոլեջ» հիմնադրամում բացակայում է ճաշարանը, բժշկի սենյակը և բուժմիջամտությունների (պրոցեդուրային) սենյակը:

▪ **Երևանի պետական ճարտարագիտական քոլեջ*

ՀՀ կառավարության 2007 թվականի հունիսի 14-ի թիվ 746-Ն որոշմամբ «Երևանի թիվ 2 արհեստագործական ուսումնարան» ՊՈԱԿ-ը և «Երևանի պետական էլեկտրատեխնիկական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ը միաձուլման ձևով վերակազմակերպվել են՝ ստեղծելով «Երևանի պետական ճարտարագիտական քոլեջ» ՊՈԱԿ: Մինչ վերակազմակերպվելը «Երևանի թիվ 2 արհեստագործական ուսումնարան» ՊՈԱԿ-ը ունեցել է ՀՀ ԿԱ անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի կողմից անհատույց օգտագործման իրավունքով տրված վկայական: Սակայն վերակազմակերպվելուց հետո, ՀՀ ԿԱ պետական գույքի կառավարման վարչության և կազմակերպության միջև մինչ օրս չի կնքվել անշարժ գույքի անհատույց օգտագործման պայմանագիր և չի ստացել պետական գրանցում, ինչը հանգեցնում է այն բանին, որ կազմակերպությունը իրավական տեսանկյունից չունի տարածք:

Կազմակերպությունը կրթական գործունեություն է իրականացնում հետևյալ մասնագիտություններով՝ հաշվապահական հաշվառում և աուդիտ, շուկայաբանություն, իրավագիտություն, հասարակական սնունդ, զարդակիրառական արվեստ, հասարակական սննդի սպասարկման կազմակերպում, թարգմանություն և գործավարություն, դերասանական արվեստ, որոնք չեն բխում «Երևանի պետական ճարտարագիտական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ի անվանումից:

***Ծանոթություն**

<Երևանի պետական ճարտարագիտական քոլեջ> ՊՈԱԿ-ի տնօրենի 06.08.2010թ. թիվ-234 գրությամբ Վերահսկիչ պալատ է ներկայացվել ՀՀ ԿԱ անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի աշխատակազմի տարածքային ստորաբաժանման կողմից 05.08.2010թ. տրամադրված անշարժ գույքի սեփականության (օգտագործման) գրանցման վկայականը: Այդպիսով վերացվել է 15.07.2010թ.-ին ՀՀ վերահսկիչ պալատի կողմից արձանագրված խախտումը:

8. ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության աշխատակազմի լիցենզավորման վարչության կողմից իրականացված վերահսկողական գործառնությունների արդյունավետության վերաբերյալ

Լիցենզավորման վարչության կառուցվածքում գործում է վերահսկողության բաժին, որը բաղկացած է չորս աշխատակցից: Վերահսկիչ պալատի վերահսկողությամբ ընդգրկված ժամանակահատվածում լիցենզավորման վարչության վերահսկողության բաժնի կողմից ստուգումներ են կատարվել միայն թվով 5 կազմակերպությունում՝ 2010թ. փետրվարի 25-ից մարտի 16-ը ընկած ժամկետում: Ստուգված կազմակերպություններն են՝

- <<ԿՅԱՆՔԻ ԽՈՍՔ>> ՍՊԸ (կասեցվել է ընկերության տարրական ընդհանուր կրթական ծրագրով գործունեության լիցենզիայի գործողությունը),
- <<Հույսի Փարոս>> ՍՊԸ (կասեցվել են բոլոր կրթական ծրագրերով գործունեության լիցենզիաների գործողությունը),
- <<Բացվող այգ>> հանրակրթական դպրոց>> ՍՊԸ (կասեցվել են բոլոր կրթական ծրագրերով գործունեության լիցենզիաների գործողությունը),
- <<Կռունկ>> ՍՊԸ (ընկերությունը նախագուշացվել է),
- <<Բարիկ Ա>> բարեգործական ՀԿ (կասեցվել են բոլոր կրթական ծրագրերով գործունեության լիցենզիաների գործողությունը):

Սույն արձանագրության մեջ հայտնաբերված 4-րդ, 6-րդ, 7-րդ, և 8-րդ կետերում նշված ուսումնական հաստատություններում, ՀՀ ԿԳ նախարարության աշխատակազմի լիցենզավորման վարչության վերահսկողության բաժնի կողմից ստուգումներ չեն իրականացվել, ուստի նաև խախտումներ չեն արձանագրվել:

9. «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամ

«Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամը (այսուհետ՝ ՈԱԱԿ) ստեղծվել է ՀՀ կառավարության 2008 թվականի նոյեմբերի 27-ի N 1486-Ն որոշման համաձայն:

ՈԱԱԿ-ում աշխատում է թվով 22 հիմնական աշխատող՝ միջին աշխատավարձը 130,0 հազ դրամ, ինչպես նաև 5 քաղաքացիաիրավական պայմանագրերով աշխատող՝ միջին աշխատավարձը 75,0 հազ. դրամ:

2009 և 2010թթ. ՈԱԱԿ-ի տարեկան բյուջեներով նախատեսվել է 65,719.5 հազարական դրամի ծախս:

ՈԱԱԿ-ի հիմնական նպատակն է որակյալ կրթությունը խթանելը և բարձրագույն կրթության եվրոպական տարածք ինտեգրվելը, ինչի համար ՈԱԱԿ-ը պետք է կազմակերպի և իրականացնի ուսումնական հաստատությունների հավատարմագրման գործընթացը:

Հայաստանի Հանրապետությունում հավատարմագրման գործընթացը տեղի է ունեցել երկու փուլով: Առաջին փուլն իրականացվել է 2000-2007թթ. ընթացքում: Արդյունքում՝ հավատարմագրվել են 45 ոչ պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատություններ, մինչդեռ մյուս ոչ պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատությունները չեն հավատարմագրվել: Չեն հավատարմագրվել նաև պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատությունները՝ խախտելով օրենքի պահանջը, քանի, որ հավատարմագրման գործընթացը պարտադիր է հենց պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների համար (<<Կրթության մասին>> ՀՀ օրենքի 42-րդ հոդվածի 6-րդ մաս): Նշենք, որ միայն հավատարմագրված լինելու դեպքում է ուսումնական հաստատությունը պետական նմուշի դիպլոմ տալու իրավունք ստանում:

2005 թվականին Բերգենում ստորագրած հռչակագրով, ՀՀ կառավարությունը պարտավորվել է բարձրագույն կրթության բարեփոխումների շրջանակում նախաձեռնել որակի ապահովման նոր գործընթաց, որը համահունչ կլինի եվրոպական չափանիշներին և չափորոշիչներին: Կառավարությունը պետք է նախապատրաստական գործընթացի արդյունքները զեկուցի 2012 թվականին: Սույնով նոր պահանջներին համապատասխան հավատարմագրման գործընթացը հետաձգվել է: ՀՀ-ում ուսումնական հաստատությունների հավատարմագրման գործընթաց այս պահին փաստացի չի իրականացվում և հստակեցված չէ, թե երբ կիրականացվի:

Ընդհանուր առմամբ, ըստ ՈԱԱԿ-ի գործողությունների ծրագրի, որակի ապահովման համակարգի ներդրումը կարելի է բաժանել երեք հիմնական փուլերի՝

- որակի ապահովման քաղաքականության, ընթացակարգերի, չափորոշիչների և չափանիշների մշակում
- մշակված մեխանիզմների փորձարկում
- որակի ապահովման շրջափուլային գործընթացի մեկնարկ:

ՈԱԱԿ-ի մշակված և մինչ այժմ փորձարկված բոլոր փաստաթղթերն, ըստ էության պետք է վերջնականացվեն և հաստատվեն կառավարության կողմից: Հետևաբար, բոլոր փաստաթղթերը դեռևս նախագծի տեսքով են:

ՈԱԱԿ-ն իր առջև դրված խնդիրների լուծման նպատակով հստակեցրել է գործունեության ռազմավարությունը (2010-2015), կազմել՝ գործողությունների ծրագիրը: Ըստ այդմ, որպես առաջնային խնդիրներ սահմանվել են և գործունեության առաջին տարում աշխատանքներ են իրականացվել հետևյալ ուղղություններով՝ ՀՀ մասնագիտական կրթական ոլորտում որակի ապահովման առումով առկա վիճակի ու համապատասխան օրենսդրական դաշտի ուսումնասիրություն, միջազգային փորձի ուսումնասիրություն և համագործակցություն, որակի ապահովման նոր համակարգի ներդրման և զարգացման հնարավոր ուղիների վերլուծություն, փաստաթղթերի մշակում, հասարակության իրազեկվածության մակարդակի բարձրացում (2010-2015 Ռազմավարական ծրագիր): Նշենք, որ հիմնադրամի գործունեության ռազմավարությունը, այդ թվում՝ հավատարմագրման գործընթացի իրականացման ժամկետները, հաստատված չեն հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի կողմից:

Այս պահին ՈԱԱԿ-ի կանոնադրության 6-րդ կետով ամրագրված նպատակների գերակշիռ մասը չի կատարվում, մասնավորապես հետևյալ ենթակետերի մասով.

- 1) Հայաստանի Հանրապետությունում նախնական մասնագիտական միջին և բարձրագույն մասնագիտական կրթության հավատարմագրման գծով անհրաժեշտ փորձաքննության իրականացումը.
- 3) Մասնագիտական կրթական ծրագրերի որակի հավատարմագրումը և հավատարմագրման մասին որոշման ներկայացումը Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարություն՝ պետական հավատարմագրման վկայականի տրման համար.
- 4) Մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների ակադեմիական աուդիտը, որակի գնահատումն ու հավատարմագրումը և հավատարմագրման մասին որոշման ներկայացումը Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարություն՝ պետական հավատարմագրման վկայականի տրման համար.
- 5) Մասնագիտական ուսումնական հաստատության և մասնագիտական կրթական ծրագրերի որակի արտաքին գնահատման արդյունքների և դրանց հիման վրա մասնագիտական հաստատությունների վարկանիշային ցուցանիշների հրապարակումը.
- 6) Մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների որակի ապահովման ներքին (ներհաստատությունային) համակարգերի գնահատումը. դրանց բարելավման ուղղությամբ մասնագիտական ուսումնական հաստատություններին առաջարկություններ ներկայացնելը: Գնահատումն առայժմ չի իրականացվում, սակայն բարելավման ուղղությամբ առաջարկությունները մշակված են:

7) Մասնագիտական ուսումնական հաստատություններում սովորողների գիտելիքների ընթացիկ և ամփոփիչ գնահատման չափանիշների և մեթոդների մշակման ուղղությամբ խորհրդատվության տրամադրումը: Այս մասով գնահատման չափանիշներն ընդգրկված են որակի ապահովման ուղենիշների, չափանիշների և չափորոշիչների մեջ:

ՈԱԱԿ-ը ՀՀ կառավարության հաստատմանն է ներկայացրել կրթության որակի ապահովման չափանիշներն ու չափորոշիչները, սակայն մինչ օրս չի հաստատվել:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

1. Կրթական գործունեությունը առանձին դեպքերում իրականացվում է ՀՀ օրենսդրության պահանջների խախտումներով, ինչը հիմք է սույն հաշվետվության 3-րդ, 5-րդ, 6-րդ, և 7-րդ կետերում նշված ուսումնական հաստատությունների լիցենզիաների գործողության «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքին համապատասխան կասեցման համար:
2. Պետական ուսումնական հաստատությունները չեն հավատարմագրվել՝ խախտելով «Կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 42-րդ հոդվածի 6-րդ մասի պահանջները:
3. Նիկոլ Գալանտեյանի անվան բեմարվեստի մանկավարժական համալսարանը գործունեություն է ծավալում առանց կրթական ծրագիր իրականացնելու լիցենզիայի:
4. <Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն> Հիմնադրամի 2010-2015թթ. Ռազմավարական ծրագիրը հաստատված չէ հոգաբարձուների խորհրդի կողմից:

5. Ոչ պետական ուսումնական հաստատությունների հավատարմագրման գործընթաց Հայաստանի Հանրապետությունում փաստացի չի իրականացվում:
6. Հաստատված չեն կրթության որակի ապահովման չափանիշներն ու չափորոշիչները:
7. Ոչ պետական բուհ-երի տարածքների հաշվարկման նվազագույն նորմատիվները ՀՀ ԿԳ նախարարության լիցենզավորման վարչության կողմից չեն հաշվարկվում ՀՀ տարածքում գործող (СНПІ թիվ 2.08.02-89 “Общественные здания и сооружения”), շիննորմերով:
8. Չի ապահովվում ՀՀ կառավարության 2009 թվականի հուլիսի 9-ի թիվ 808-Ն որոշմամբ հաստատված բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների լիցենզավորման կարգի ամբողջական կիրառելիությունը, քանի որ ընդունված չեն ՀՀ ԿԳ նախարարի սույն հաշվետվության 1-ին կետում նշված թվով երեք հրամանները:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆԸ՝

1. Ի կատարումն «Կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 42-րդ հոդվածի 6-րդ մասի պահանջի, ձեռնարկել միջոցներ պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների հավատարմագրման գործընթացի իրականացման համար:
2. Իրավական ակտով ամրագրել ՀՀ-ում ուսումնական հաստատությունների հավատարմագրման գործընթացը սկսելու ժամկետի սկիզբը:

3. ՀՀ կառավարության 2009 թվականի հուլիսի 9-ի թիվ 808-Ն որոշմամբ հաստատված բարձրագույն մասնագիտական կրթական ծրագրի իրականացման լիցենզավորման կարգը լրացնել ոչ պետական ուսումնական հաստատությունների տարածքներին վերաբերող չափորոշիչներով՝ սահմանելով նվազագույն նորմատիվներ:

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆԸ

1. ՀՀ ԿԳ նախարարության «Կրթական ծրագրերի իրականացման լիցենզավորման» հանձնաժողովում քննարկել սույն հաշվետվության 3-րդ, 5-րդ, 6-րդ, և 7-րդ կետերում նշված ուսումնական հաստատություններին ՀՀ օրենսդրության պահանջներին համապատասխան պատասխանատվության ենթարկելու հարցը:
2. ՀՀ օրենքներով և ենթօրենսդրական իրավական ակտերով սահմանված դրույթների խախտումները բացառելու նպատակով, խստացնել վերահսկողությունը կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների նկատմամբ:
3. Ոչ պետական բուհ-երի տարածքների հաշվարկման նվազագույն նորմատիվները հաշվարկել ՀՀ տարածքում գործող շիննորմերով (СНиП թիվ 2.08.02-89 “Общественные здания и сооружения”), ՀՀ կառավարության 2007 թվականի դեկտեմբերի 13-ի թիվ 1490-Ն որոշումը կիրառելով միայն պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում:
4. ՀՀ կառավարության 2009 թվականի հուլիսի 9-ի թիվ 808-Ն որոշմամբ հաստատված բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների լիցենզավորման կարգի ամբողջական կիրառելիությունն ապահովելու նպատակով ընդունել ՀՀ ԿԳ նախարարի սույն հաշվետվության 1-ին կետում նշված թվով երեք հրամանները:
5. Ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ առանց լիցենզիայի գործունեություն ծավալող բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ուղղությամբ:
6. Համապատասխան իրավական ակտով նախատեսել բացառություն՝ միայն մագիստրատուրա կրթական ծրագրի իրականացնող ոչ պետական բուհ-երում մարզադահլիճի առկայության մասով:

<Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն> հիմնադրամին

1. Իրականացնել պետական և ոչ պետական բուհ-երի հավատարմագրման գործընթացը:

2. Հոգաբարձուների խորհրդին՝ հաստատել <Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն> հիմնադրամի 2010-2015թթ. Ռազմավարական ծրագիրը:

«Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ) կետի համաձայն, մեկամսյա ժամկետում ՀՀ վերահսկիչ պալատին տրամադրել գրավոր տեղեկատվություն՝ հաշվետվությամբ արձանագրված խախտումները վերացնելու վերաբերյալ: